

RiksSår

Nationellt kvalitetsregister för svårläkta
ben-, fot- och trycksår

Verksamhetsberättelse 2019

www.rikssar.se

Innehåll

Styrgrupp och registerhållare	3
Databasen - ändringar av variabler och inmatning.....	4
Databasen - ändring av utdata och rapporter.....	4
Hemsidan.....	4
Samverkan med andra nationella kvalitetsregister.....	4
Samverkan med patient-/brukarföreningar.....	5
Internationella samarbeten.....	5
Forskningsaktiviteter under året.....	6
Beviljade datautlämnanden för forskning	6
Påbörjade forskningsprojekt	6
Vetenskapliga publikationer 2019.....	7
Abstrakt (motsv) vid medicinska konferenser.....	7
Kommunikationsinsatser och aktiviteter inom ramen för finansieringen	7
Föredragningar	7
Presentationer av registret	7
Resultatredovisningar för professionella organisationer	7
Nationella föreläsningar/konferenser.....	8
Sårutbildningar	8
Webbseminarier(halvdagarsutbildningar).....	8
Övriga aktiviteter under året (under separata rubriker)	8
1. RiksSårs styrgrupp	8
2. NPO.....	8
3. Utveckling av registrets moduler	8
4. Utvecklingsprojekt - Nationellt beslutsstöd för svårläkta sår.....	9
Planer för kommande år.....	9
Anslutning och anslutningsgrad	10
Täckningsgrad.....	10
Validering av datakvalitet	11
Datakvalitet och missing data.....	11
Övergripande om personal	11
Sammanfattande kommentar om ekonomi.....	12
Resultat- och balansräkning inklusive relevanta kommentarer till olika poster.....	12
Andra inkomstkällor än nationellt anslag (inklusive avgifter för användare).....	12
Attesträtt och granskning av räkenskaper	12

Styrgrupp och registerhållare

RiksSårs styrgrupp utgör ett nationellt center of excellence för svårläkta sår.

Styrgruppen har två permanenta arbetsgrupper, Strategigruppen och Forsknings- och Utvecklingsgruppen (FoU) med ett antal undergrupper som arbetar mot specifika mål som datateknisk utveckling, samarbete med andra kvalitetsregister, omvärldsbevakning, patient- och anhörigfrågor, forskning, utbildning, behandlingsrekommendationer, NPO och kunskapsstyrning, ansökningar/ekonomi. Hela styrgruppen deltar aktivt i RiksSårs fortsatta utveckling. Ordförande i samtliga undergrupper är knutna till RiksSårs arbetsutskott (AU), som haft regelbundna telefonmöten och ett antal fysiska möten under 2019.

Stadgar, organisationsskiss och nomineringsförfarande finns på hemsidan www.rikssar.se.

Registerhållaren ingår i NKRF, Nationella Kvalitets Register Föreningen.

RiksSår styrgrupp

Arbetsutskott

Registerhållare: Nina Åkesson, distriktssköterska, fil. mag.

Ordförande i RiksSårs styrgrupp: Rut F Öien, specialist i allmänmedicin, docent

Registerkoordinator: Anna Davnert, forskningsundersköterska, Sårcentrum Blekinge

Linda Jervidal, Sårsköterska/distriktssköterska, Jämtland/Härjedalen

Hanna Wickström, specialist i allmänmedicin, doktorand

Övriga styrgruppsledamöter

Jan Apelqvist, endokrinolog, docent, Skånes Universitetssjukhus, Malmö

Lena Blomgren, kärlkirurg, med. dr., Venöst centrum, Örebro Universitetssjukhus

Åsa Boström, dermatolog, docent, Uppsala

Cecilia Fagerström, professor, Linnéuniversitetet, FoU-ledare, Blekinge Kompetenscentrum

Alexandra Forssgren, dermatolog, överläkare, processchef, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde

Harry Hansson, Patient- och anhörigföreträdare, Malmö

Inger Jardevi, Patient- och anhörigföreträdare, Älmhult

Olle Nelzén, kärlkirurg, docent, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde

Christina Monsen, sjuksköterska, med.dr., Avdelning strategisk omvårdnadsutveckling

Skånes universitetssjukvård

Lill-Marie Persson, dermatolog, överläkare, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde

Dag Salaj, geriatriker, Capio Legevisitten, Stockholm

Madeleine Stenius, undersköterska, utbildningsansvarig, Rehab Station Stockholm

Sandra Strand, hjälpmedelskonsulent, arbetsterapeut, Hjälpmedelscenter, landstinget Blekinge

Desirée Wiegleb-Edström, dermatolog, med dr., universitetslektor, Institutionen för medicinska vetenskaper, Örebro Universitet

Hedvig Örneholm, ortopedkirurg, med dr, Skånes Universitetssjukhus

Nyinvälda 2019

Ulla Hellstrand Tang, Med. Dr, FOUUI- strateg, leg. överortopedingenjör, Ortopedteknik, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

P-O Nyström, kirurg med kunskap kring operationssår och sårsläkningskomplikationer efter operationer

Liselott Sahlberg, Processledare och samordnande kontaktsjuksköterska, hudcancerprocessen Regionalt cancercentrum Stockholm Gotland

Adjungerade

Daniel Eliasson, VD, Gnosco

Astrid Lundevall, specialist i allmänmedicin, enhetschef, STRAMA Stockholm

Kristina Malmsten, utvecklingsledare, Senior Alert och SKR

Helen Nolgren, Projektledare, UCR

RiksSår är anslutet till Registercentrum UCR, Uppsala Clinical Research Center; Region Jönköpings län, där registerhuvudman/centralt personuppgiftsansvarig myndighet finns; Blekinge Kompetenscentrum, Landstinget Blekinge, där RiksSår administreras.

Databasen - ändringar av variabler och inmatning

Ingen ändring av variabler har skett under 2019. De variabler som följs i RiksSår bedöms vara relevanta, evidensbaserade och väl evaluerade. De tillhör klinisk praxis ur både nationellt och internationellt perspektiv och är mappade enligt SnoMedCT (med ICD-10 diagnoser, ATC- och KVÅ koder). Överföring av data från en mobilapplikation har testats och validerats under 2019.

Databasen - ändring av utdata och rapporter

Under 2019 har ingen ändring i utdata och rapporter skett. Överföring av data till Vården i siffror har fått senareläggas till 2020 pga. ett sparsamt anslag för 2019.

Varje enhet kan ta ut sina rapporter online vid vilken tidpunkt som helst och jämföra sina resultat med rikets. Det är sedan 2018 även möjligt att jämföra sin egen enhet med specifika enheter så som sjukhusenheter, primärvårdsenheter och kommunala enheter.

Rapporterna belyser tydligt vilka direkta förbättringsområden som finns för den aktuella enheten, då olika målvärden finns i rapporterna. Verksamhetsrapporten ger en enkel överblick av enhetens sårverksamhet till främst verksamhets/avdelningschef. Förbättringsrapport vårdprocessen avser behandling av sårpatienter och ger underlag till förbättringsarbete inom enheten, riktad främst till vårdpersonal. RiksSårs Årsrapport finns på hemsidan www.rikssar.se och visar på registrets utveckling under året. Patientrapporten är en patientinformation om RiksSår och om patient- och anhörig föreningen för Patienter med Svårläkta Sår, PASS, www.rikssar.se.

Hemsidan

Registrets hemsida är gjord med avsikten att vara lättillgänglig och överskådlig. Det finns dock önskemål om att byta till en modernare hemsida och under 2019 har en översyn av möjliga hemsidor gjorts. Tyvärr tillät inte ekonomin ett byte av hemsida.

Samverkan med andra nationella kvalitetsregister

Kommunregister

Fem register som används inom kommunal verksamhet har under 2019 initierat ett samarbete där flera sammankomster ägt rum. Syftet är att samverka kring gemensamma frågor. Under 2020 kommer gruppen tillsammans besöka mässor/konferenser, se över gemensamma behov av utdatafunktioner mm.

SENIOR ALERT

Sammanlänkning av registren avseende trycksår för att följa patienter med trycksår från prevention genom behandling till läkning har fördröjts. Samarbetet med Senior Alert fortsätter dock med representanter för registren i varandras styrgrupp. Båda registren har samma IT-plattform och CPUA.

SWEDVASC

Den planerade sammanlänningen RiksSår – Swedvasc för att kunna följa effekten av variceroperation på patienter med venösa bensår har också försenats men samarbetet mellan registren fortsätter. I RiksSårs styrgrupp ingår två kärlkirurger från Swedvasc. Registren har

samma IT-plattform. Styrgruppsmedlem från RiksSår ingår i System för kunskapsstyrnings arbete med standardiserat vårdförlopp för kritisk ischemi.

NDR (nationella diabetesregistret)

Trots ett önskvärt samarbete med NDR för uppgifter om diabetesfotsår, saknas detta samarbete fortfarande men ambitionen finns att arrangera en arbetsgrupp mellan registren.

Samarbete med specialistföreningar och andra organisationer

RiksSår har en bred geografisk och professionell förankring bland läkare, sjuksköterskor och undersköterskor i hela vårdkedjan.

Följande specialistföreningar finns representerade i RiksSårs styrgrupp:

Sårjuksköterskor i Sverige (SSiS)

Svensk sjuksköterskeförening

Distriktssköterskeföreningen (DSF)

Svensk Förening för Sjuksköterskor i Diabetesvård

Svensk Förening för Allmänmedicin (SFAM)

Distriktsläkarföreningen (DLF)

Sveriges läkarförbund (SLF)

Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi (SSDV)

Svensk Kirurgisk Förening

Svensk Geriatrisk Förening (SGF)

STRAMA

RG Aktiv Rehabilitering (ideell förening för personer med ryggmärgsskada)

Rehab Station Stockholm

UCR (Uppsala Clinical Research Center)

SSDV och RiksSår

RiksSår har tagit initiativet till en intressegrupp för bensår inom SSDV. Där möts allmänmedicin och dermatologi för att tillsammans verka för bästa möjliga vård för patienter med svårålkta sår. RiksSår är ett av tre register som används av hudläkare.

Samverkan med patient-/brukarföreningar

RiksSårs patient- och anhörigrepresentanter har aktivt medverkat i styrgruppens arbete sedan 2014. En patientförening, PASS, bildades 2015. Kontaktuppgifter till representanterna finns på RiksSårs hemsida liksom en film om hur det är att leva med ett svårålktt sår www.rikssar.se .

Internationella samarbeten

Monash University, Melbourne, Australien

I flera år har ett forskningssamarbete funnits mellan RiksSår och School of Public Health and Preventive Medicine vid Monash University, Melbourne, Australien. Samarbetet har bl.a. resulterat i en vetenskaplig publikation, en adjungerad tjänst och fortsatt forskningssamarbete:

Ref: Öien RF, Weller CD. The Swedish national quality Registry of Ulcer Treatment (RUT): How can "RUT" inform outcome measurement for people diagnosed with venous leg ulcers in Australia? Wound Practice & Research 2014;22(2):74-77

Rut F Öien, adjunct associate professor, Monash University, Melbourne, Australia.

RFÖ har genomfört föreläsningsserie på Monash University 190318–190411 och deltar i uppbyggnad av ett kvalitetsregister för trycksår på utvalda sjukhus i Melbourne.

EWMA (European Wound Management Association)

Internationellt samarbete sker genom de kontakter som RiksSår har etablerat med EWMA och som har resulterat i att RiksSår var ”collaborator” vid EWMA konferensen 2019 och där RiksSårs resultat låg till grunden för ”Call for Action”, ett flertal presentationer, workshops och förankring av RiksSårs patientförening i EWMA:s ”Patient Liaison Group”

Forskningsaktiviteter under året

Beviljade datautlämnanden för forskning

Datautlämning har gällt pågående doktorandarbete vid Lunds Universitet *TeleUlcer – Telemedicin och RiksSår – modern sårbehandling för patienter och personal*, allmänläkare Hanna Wickström

Vinnova projektet *Användartestning av bildfunktion i sårbehandlingsprocessen – en personalfokuserad e-hälsolösning*

SKR projektet *Virtuellt behandlingsstöd vid svårläkta sår*

Påbörjade forskningsprojekt

PEPP för att förebygga återfall i svårläkta sår.

En samskapande lösning för en Personlig EgenvårdsPlaneringsProcess.

Forskningen är förankrad i RiksSår och utförs av doktorander på Linnéuniversitetet och vid Lunds Universitet under ledning av Prof Cecilia Fagerström Linnéuniversitetet. Det 3-åriga forskningsprojektet har fått anslag på 5 miljoner från Kamprad.

Swedish Wound Care Cost-of-illness Health Economic Study.

4-årigt multicenterprojekt, som leds av dr. Jan Apelqvist, docent vid endokrinmottagning, Skånes Universitetssjukhus, Malmö i samarbete med RiksSår (RFÖ, Cecilia Fagerström), och The Swedish Institute of Health Economics (IHE). Forskargruppen samarbetar med EWMA (European Wound Management Association). F.n. söks finansiering från Forte.

Sårsmart.se

Using web-based education to avoid irrational use of antibiotics in wound management.

Översättning av sårsmart (samarbetsprojekt med Strama, SKR och RiksSår) att introduceras internationellt på EWMA konferensen 2020.

Kan utbildning med hjälp av digitalt mentorskap minska antibiotikabehandlade sårinfektioner?

1-årigt forskningsprojekt finansierat av Vetenskapliga Rådet i Blekinge med syfte att utveckla/implementera ett smart och resurssnålt lärande i praktisk vardag; en process för gränsöverskridande teamarbete inom Nära Vård; ett verktyg för minskad irrationell antibiotikabehandling och bidra till ökad livskvalitet för patienter med svårläkta sår.

KUPP - Kvalitet Ur Patientens Perspektiv.

Samarbetsprojekt med Karlstad universitet, RiksSår och Sårcentrum Blekinge, där resultaten är under sammanställning.

Förbättrad arbetsmiljö genom digitalt beslutsstöd och kunskapsystem inom sårbehandling.

3-årigt projekt där finansiering söktes från AFA (Skiss godkänd). Ett samarbetsprojekt med RiksSår, Region Jämtland/Härjedalens FoUU enhet, Linnéuniversitetet, Region Blekinge, SKR, UCR, EWMA och Gnosco.

Vetenskapliga publikationer 2019

Wickström HL, Öien RF, Midlöv P, Anderberg P, Fagerström C. Pain and analgesics use in patients with hard-to-heal ulcers: A comparison between telemedicine and standard consultations (accepterat för publicering, *J Wound Care*)

Öien RF, Wickström H, Åkesson N, Selan S, Söderlundh L. Clinical evaluation including long-term follow-up of patients with pressure ulcers treated in hospital, community, and primary care in one Swedish county (accepterat för publicering, *J Wound Care*)

Abstrakt (motsv) vid medicinska konferenser

EWMA - The 29th Conference of the European Wound Management Association 5-7 June 2019:

1. Changes in work processes for wound management — staff engagement when implementing an eHealth solution.
2. Implementation of a structured wound management system in Sweden
3. Video consultation for patients with hard-to-heal ulcers
4. Snabbare och säkrare samarbete sätter sårpatienten i centrum
5. Antibiotic prescription to patients with hard-to-heal ulcers related to ulcer diagnoses
6. Health-related benefits for patients and reduced costs for health care when combining clinical wound management with register-based research
7. Clinical evaluation including long-term follow-up of patients with pressure ulcers treated in hospital, community, and primary care in one Swedish county

Vitalis 2019

RiksSår – nationellt kvalitetsregister och virtuellt nationellt beslutsstöd inom God och Nära vård

Nationella Primärvårdskonferensen 2019

RiksSår – ett nationellt beslutsstöd med fokus på sårbehandling som en högspecialiserad medicinsk disciplin

Kommunikationsinsatser och aktiviteter inom ramen för finansieringen

Föredragningar

- 190215 PRO - Åhus
- 190327 Monash University
- 190403 Monash University
- 190521-22 Vitalis
- 190605-07 EWMA
- 190612 politiker i Omsorgsnämnd, Kristianstad
- 190905 SKR Hemsjukvård i utveckling
- 191206 SKR Dag för hemsjukvårdsläkare

Presentationer av registret

- 190311 + 191008 Forskningspresentation, Region Blekinge BKC
- 190426 *Hur läka svåra sår? En utmaning för patienten och hälso- och sjukvården.* Presentation av RiksSår för representanter för Region Kronoberg och Region Skåne.
- 190523 presentation av RiksSår inför gästande allmänläkare från Nederländerna - *A virtual center of excellence for wound management when combining clinical work research and a national quality registry.*

Resultatredovisningar för professionella organisationer

Medtech4Health

- 190115 Nätverksträff

191120 MedTech4Health video konferens

Swedish Medtech

Möten 190117, 190206

EWMA

Fysiska möten: 190111 Malmö; 190115 Göteborg 190415 Malmö; 190521 videoinspelning EWMA; 190529 Telemeeting patient Liaison Group; 190909 Malmö; Telemöten: 190205; 190312; 190313; 190429; 190508; 190509; 190514; 190617; 19127.

Nationella föreläsningar/konferenser

190320-21 Läkemedelsmessa, Malmö

190930-191002 Primärvårdskonferens, Göteborg

191211 Regionalt system för kunskapsstyrning Södra regionen Karlskrona

Sårutbildningar

190122 CKU Sthlm

190129 Distriktssköterskeprogrammet Kalmar

190410 Hudutbildning Malmö

190416 Primärvård och kommuner Bromölla

190423 Borgholms Vårdcentral Öland

190524 Distriktssköterskeföreningen Sthlm

191113 ST-läkare Linköping

Webbseminarier(halvdagarsutbildningar)

190228 Birka Vc

190312 Oxlösunds Vc Registreringsteknik

190508 Lekebergs kommun

190529 Vallentuna husläkargrupp

191001 Trossö Vc Registreringsteknik

191121 Luna VC

191126 Nordmalings HC

Övriga aktiviteter under året (under separata rubriker)

1. RiksSårs styrgrupp

Styrgruppens årsmöte 191004; Registerhållarmöte 190507; AU med månatliga telemöten för strategi/utveckling/administration samt ytterligare 2 möten i månaden för förankring av AUs arbete. Möten med UCR, RCO och NKRF. Merparten av möten 2019 har varit telemöten.

2. NPO

RiksSår ingår NPO HUD där vi utvecklar "Standardiserat Vårdförlopp" (SVF) för svårsläkta sår; NPO Hjärta kärl där vi ingår i arbetsgruppen för Kritisk benischemi; RiksSår är förankrat inom NPO Äldres Hälsa, tillsammans med övriga "kommunregister" och ingår i det nationella Primärvårdsrådet.

3. Utveckling av registrets moduler

- **Maligna tumörsår.** I samarbete med Regionalt cancercentrum, Stockholm Gotland och Karolinska universitetssjukhuset utvecklar RiksSår en ny modul för maligna tumörsår för att fokusera på denna utsatta patientgrupp och som ett steg för framtida samverkan med fler nationella kvalitetsregister. Arbetsgruppen har haft ett flertal möten för att förankra projektet.

- **D-Foot** – och RiksSår - Ny modul för **prevention av diabetesfotsår**
I samarbete med forskarteam på Sahlgrenska Universitetssjukhuset planeras att länka D-Foot, *eHälsoverktyg för riskgradering och undersökning av foten vid diabetes* till RiksSår. Detta kan visa vilka preventiva åtgärder som är viktigast för att undvika diabetesfotsår och möjliggör framtida samarbete med andra register.
En gemensam forskningsansökan är under påseende hos EWMA

4. Utvecklingsprojekt - Nationellt beslutsstöd för svårläkta sår.

Samtliga aktiviteter för beslutsstödet är finansierade av forskningsmedel från Vinnova, SKR och EWMA. Beslutsstödet är helt fränkopplad det nationella kvalitetsregistret RiksSår.

Utveckling av ett nationellt beslutsstöd med tillgång till digitala sårkonsultationer, som ett led i God och Nära vård. Beslutsstödet består av två delar:

- En CE-märkt digital plattform med mobil applikation, Dermicus Wound, som uppfyller säkerhetskrav, PDL och GDPR. Mjukvaran är utvecklad och ägs av företaget Gnosco. Data från appen direktöverförs till kvalitetsregistret RiksSår.
- Digitala sårkonsultationer som utförs av personal inom Sårcentrum Blekinge i samarbete med RiksSår.

Tjänsten har sedan 2016 utvecklats och testats kliniskt i tre forskningsprojekt (Vinnova x 2 och samarbetsprojekt med SKR) inom 50 primärvårdsenheter, 17 kommuner och med 500 bedömningar på sammanlagt 177 patienter.

Testerna visar att denna e-hälsolösning fungerar bra i praktisk vardag. SKR förordar ett breddinförande av tjänsten, som möjliggör en effektivare nära vård för en mycket skör och utsatt grupp patienter samtidigt som den visar en stor effektiviseringspotential. Besparingar uppskattas till ca 900 miljoner kronor i landet varav 13% är material och resterande 87 % handlar om möjlig minskning av personalkostnader. Större delen av effektiviseringen kommer att hamna inom den kommunala hälso - och sjukvården. Då det finns ett stort tryck från industrin att tillhandahålla beslutsstöd på liknande sätt, betonar SKR att denna utveckling behöver drivas av kommuner och regioner tillsammans så att sektorn kan ta del av vinster samtidigt som kvaliteten i tjänsterna kan säkras.

Planer för kommande år

Planerna är helt kopplade till beslut om medelstillelning (SKR dnr: 19/01469) där det påpekas att täckningsgraden måste öka, öppen redovisning av data måste ske och samarbete med Senior Alert intensifieras. Vidare fokuserar RiksSår på lättillgängliga rapporter, RiksSår 3.0 med färre variabler, validering av registret och effektivare administrationsdel/ utdatafunktioner.

Öka täckningsgrad

- Beslutsstöd

Nationellt breddinförande av färdigutvecklat digitalt beslutsstöd för svårläkta sår i samarbete med SKR och Region Blekinge, där ett Nationellt Centrum för digital sårkonsultation nu förankras.

Följande förslag till Nästa steg gäller där

- Nationell nivå ger ett uppdrag till Region Blekinge att handla upp ”appen” enligt LOU för nationellt användande. Lämpligtvis 3 år med option på ytterligare två år.
- Region Blekinge åtar sig att genomföra upphandling och leverera konsulttjänster enligt Riksavtalet.
- Utvärdering av tjänsten ska göras år tre inom ramen för arbetet med Nära vård.

Detta projekt ryms inte under aktiviteter inom ramen för finansiering för kvalitetsregister från SKR utan finansieras av forskningsanslag och anslag från Region Blekinge.

- Kommunregister-gruppen
RiksSår ingår i gruppen ”kommunregister” på SKR, vilket underlättar ökad täckningsgrad inom kommunerna och delfinansiering sker av anslutna kommuner. Gruppen innefattar förutom RiksSår även Senior Alert, BPSD, SweDem och palliativa registret.

Plan för publik visning av registerdata är upprättad i samarbete med VIS, <https://vardenisiffror.se> och planen kommer att verkställas under tidig vår 2020.

Samarbete med Senior Alert

Sammanlänkning av registren avseende trycksår för att följa patienter med trycksår från prevention genom behandling till läkning har kraftigt fördröjts pga. försenad uppdatering av Senior Alert till 2.0. Samarbetet med Senior Alert kommer att intensifieras under 2020 då en sammanlänkning av modulerna troligen kan påbörjas.

RiksSår 3.0

En mindre komplex version av RiksSår har börjat utvecklas i samarbete med Registercentrum Sydost (RCSO) och UCR. Detta kan stort underlätta registreringar i RiksSår och täckningsgraden kan därmed öka.

Validering

Ett systematiskt arbete för att säkra hög datakvalitet planeras och en tydlig metodbeskrivning kommer att publiceras under året.

Effektivisera registrets administrationsdel/ utdatafunktioner

RiksSår har visat sig ha en hög relevans bland användarna då vi visat på hur utdata kan stödja olika förbättringsarbeten inom vården. Därför har användarna begärt mer fullödiga rapporter. En översyn för att effektivisera RiksSår administrationsdel och uppdatera rapportsystemet kommer att ske i samband med UCRs uppdatering av sitt admin system.

Anslutning och anslutningsgrad

Antalet enheter som behandlar patienter med svårläkta sår i Sverige uppskattas till minst 1390 (1000 vårdcentraler, 100 sjukhus och 290 kommuner). I RiksSår är 50/290 kommuner anslutna 169 enheter inom primärvården och 40 enheter inom sjukhusbunden vård.

Andel av samtliga registreringar visar en fördelning på primärvård (47%), sjukhusbunden vård (35%) och kommunala enheter (18%). De privata enheterna utgjorde (12%) av samtliga registreringar och finns främst inom primärvården och sjukhus. De sjukvårdsenheter som ingår i RiksSår är geografiskt spridda över hela landet. RiksSår används aktivt av hudklinikerna i landet och är ett av tre kvalitetsregister som rekommenderas av SSDV (Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi). Vid senaste nationella uppföljningen var 72% av patienterna läkta, 12% avlidna, 3% amputerade och 13% hade bytt vårdgivare.

Täckningsgrad

Att definiera täckningsgraden för patienter med svårläkta sår är oerhört komplext. Andra register, som enbart registrerar patienter inom specifika sjukhusbundna specialistkliniker (som t.ex. hud, kärlkirurgi, ortopedi) kan enkelt uppnå en högre täckningsgrad då dessa kliniker är begränsade till antalet.

RiksSår däremot täcker ett betydligt större kliniskt område, då patienter med svårläkta sår behandlas av flera vårdgivare inom både landsting som sjukhusbunden vård, akutsjukvård, primärvård och privata vårdgivare samt i kommunernas SÄBO och hemsjukvård. Data i registret (RiksSår 2.0) innefattar 2901 ben- och fotsår och 782 trycksår. Data visar på stor samsjuklighet där 72 % av patienterna har hjärtkärlsjukdom och 30 % av patienterna med ben- och fotsår har diabetes, varför sårpatienterna ofta behandlas inom olika medicinska specialiteter och kliniker. Dokumentation i RiksSår har visat sig kunna överbrygga organisatoriska och professionella gränser och ge en förbättrad arbetsprocess för personalen och en trygghet för patienterna. Täckningsgraden på 28,5% (191231) beräknas som antal pågående registreringar under aktuellt år/ beräknad prevalens av svårläkta sår i Sverige. Prevalensen av svårläkta sår brukar uppskattas till 0,1-0,3 %. Vi har valt den lägre prevalensen (0,1 %) eftersom alla typer av svårläkta sår i dagsläget inte kan registreras i registret (brännskador, svårläkta sårskador, maligna sår, operationssår ovan knä).

Vi förväntar oss en kraftigt ökad täckningsgrad i samband med att RiksSår minskar ned på antalet registervariabler, kopplar sig till e-hälsolösningar; genom införandet av det nationella beslutsstödet; delaktighet i nationella behandlingsrekommendationer och registrets integration inom kunskapsstyrningen. Således torde sårbehandlingen i Sverige bli mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv.

Validering av datakvalitet

Även om viss validering av registret har skett mot Registerservice vid Socialstyrelsen och genom samarbetet med STRAMA, www.sarsmart.se, där bilder och klinisk information från RiksSår granskats i olika journalsystem, så planeras ett systematiskt arbete för att säkra hög datakvalitet och en tydlig metodbeskrivning kommer att publiceras. Fortsatt kontinuerlig journalgranskning genomförs i de olika forskningsprojekten och doktorandarbetena. RiksSår kommer att få ta del av UCRs övergripande plan för bortfallsanalyser och det ökade samarbetet inom RCSO torde säkra även RiksSårs datakvalitet.

Datakvalitet och missing data

I samband med uppdateringen av RiksSår till RiksSår 2.0 har styrgruppen gjort en betydande översyn av samtliga variabler med en heltäckande kontroll så att alla införda värden också stämmer med registrets variabler. Vidare kontrolleras datakvaliteten kontinuerligt i och med den nya tekniska utvecklingen av e-hälsolösningar som RiksSårs app för beslutsstöd, telemedicin och digitaliserad sårjournal. RiksSårs tekniska system varnar om osannolika eller orimliga registreringar görs samt blockerar ologiska/omöjliga registreringsalternativ. RiksSår har en variabelmanual samt förklaringsstexter i direkt anslutning till att variabeldata registreras, d.v.s. lättillgängliga tool tips. Alla nya användare erbjuds en utbildning i registreringsteknik.

Övergripande om personal

Under 2019 drev fyra medarbetare med sammanlagt 75 % tjänst registret och registerutvecklingen; support av registret; implementering av registret på konferenser och utbildningar; redogjort för årsrapport och verksamhetsberättelse och uppdaterat IT system.

Registersekreterare	40 %
Registerhållare	20 %
Styrgruppsordförande	10 %
Faktaansvarig	5 %

Sammanfattande kommentar om ekonomi

Sammanfattningsvis så har RiksSår använt de medel som beviljats från SKL till framför allt lönekostnader och fasta kostnader till registercentrum UCR. För teknisk utveckling av registret har det endast funnits sparsamt med medel vilket senarelagt planerad utveckling av bland annat öppen redovisning, reducering av antalet variabler och monitorering.

Resultat- och balansräkning inklusive relevanta kommentarer till olika poster

IN = 803 054

UT = 874 542

Balansräkning: -71 488. Kommentar: underskottet förklaras av något större utgifter för köp av IT än vad som var budgeterat samt att några få resor prioriterades trots att registret planerat 0 kr i budget för resor.

	Budget	Utfall
Lönekostnader	550 000	545 969
Köp av IT *	285 500	316 000
Resor	0	0
Konferens**	0	12 573
Övrigt	0	0
Summa	835 500	874 542

*Köp av IT utgörs i huvudsak av drift, underhåll, licensavgift samt utvecklingsarbeten till UCR. En mindre del av redovisade IT-kostnader (40 000 kr) utgörs av avgifter för hemsida, datorer, telefoni och kommunikationsverktyget Adobe Connect.

**Konferenskostnader utgörs av den sammanlagda kostnaden som gått till resor och konferensavgift. I flertalet av utförda resor/konferenser har kostnaden lagts på projekt där deltagande medarbetare kunnat kombinera projektarbete och registerarbete.

Andra inkomstkällor än nationellt anslag (inklusive avgifter för användare)

Registret anordnar kompetenshöjande utbildning till en kostnad av 5000 kr/utbildning. Detta inbringade 40 000 till registret. Därtill ersattes medarbetare med externa projektmedel för arbete med registerutveckling kopplat till dessa projekt (20 028kr). Ingående balans på 143 026 från 2018 kom att ingå i budget för 2019.

Attesträtt och granskning av räkenskaper

Attesträtt

Alla fakturor konteras på ekonomiavdelningen Blekinge läns landsting, därefter motattesteras fakturorna av registerhållaren. I nästa led beslutsattesteras de av chef på Blekinge Kompetenscentrum.

Hur granskning av räkenskaper skett

Registerhållare har haft månatliga möten med ekonom på Blekinge Kompetenscentrum, där räkenskaperna har granskats.

Karlskrona 200214

Nina Åkesson

Nina Åkesson
Distriktssköterska, Sårcentrum Blekinge
Registerhållare i RiksSår
nina.akesson@regionblekinge.se, tel: 0734 47 13 46

Rut F Öien

Rut F Öien
Allmänläkare, Sårcentrum Blekinge, primärvården Blekinge
Docent i allmänmedicin, Lunds universitet
Adjunct Associate Professor at Monash University, Melbourne, Australia
Ordf i RiksSårs styrgrupp
rut.oien@rikssar.se, tel: 0734 47 13 44